

НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВОЮ ПОЛІТИКОЮ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

*Сапронова Т.Ю., здобувач вищої освіти,
tatanasapronova24@gmail.com*

*Куреда Н.М., к.е.н., доцент,
Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради*

Податкова система є ключовим елементом економіки країни, оскільки її ефективність:

- з однієї сторони, визначає надходження до держбюджету і можливості фінансування з нього оборону країни, громадський порядок та безпеку, судову владу, економічну діяльність, охорону навколишнього середовища, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення;

- з другої сторони, відображає оптимальність балансу між забезпеченням стабільності економічної системи країни у воєнних умовах та інтересами вітчизняного бізнесу.

Таблиця 1 - Динаміка податкових надходжень до Зведеного бюджету в I півріччі 2021, 2022 і 2023 років [1]

Показники доходів	I півріччя року			2023 I півр. реал. темп приросту до 2021 I півр., %*
	2021	2022	2023	
Доходи бюджету всього	756.8	808.1	1518.6	18.2
Податкові надходження, у т.ч.:	638.3	595.6	742.3	-31.5
Податок та доходи фізичних осіб	161.1	182.1	225.6	-17.5
Податок на прибуток підприємств	728.1	72.3	75.2	-40.6
Рентна плата за користування надрами	28.1	49.7	34.8	-27.1

Акцизний податок:				
-з вироблених в Україні підакцизних товарів та з їх реалізації	79.1	47.9	87.3	-35.0
- з ввезених на митну територію України підакцизних товарів	40.2	26.6	50.2	-26.5
Податок на додану вартість:	38.9	21.3	37.1	-43.8
-ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) у врахуванням відшкодування	234.3	194.4	249.9	-37.2
-ПДВ з ввезених на територію України товарів	72.5	96.3	88.3	-28.3
Податки на міжнародну торгівлю зовнішні операції	161.8	98.1	161.6	-41.2
Місцеві податки збори	17.3	7.9	18.5	-37.0
Єдиний податок	40.7	38.6	48.4	-30.0
Податок на майно	20.7	23.0	27.1	-22.9
	19.8	15.5	21.1	-37.2

*реальні показники надані з врахуванням інфляції та застосуванням дефлятора ВВП за останній рік.

У період воєнного стану в Україні виникає потреба у певних змінах та доповненнях щодо змісту державної політики у податковій сфері, зокрема, стосовно загальнодержавних та місцевих податків. Так, Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану», передбачається, що платники податків можуть не виконувати податкові зобов'язання на весь період воєнного стану, зокрема, щодо сплати податків та зборів, якщо вони не здатні це зробити, а також внесено зміни до правил оподаткування благодійної допомоги (фізичним особам з територій, де проводяться бойові дії, звільняється від сплати податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та відповідно від військового збору, незалежно від суми такої допомоги); звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно».

Зміни до Податкового кодексу України, зокрема стосовно місцевих податків, вплинули на розділ ХХ «Перехідні положення» ПК України, де були визначені особливості (пільги) з оподаткування нерухомого майна, що відрізняється від земельних ділянок. Ці зміни передбачають тимчасові пільги, пов'язані з дією воєнного стану на території України, які діють до припинення або скасування воєнного стану.

Згідно зі змінами у податковому законодавстві України з 1 січня 2023 року податок на нежитлове майно на територіях активних бойових дій або тимчасово окупованих територій не сплачується з першого дня місяця, у якому визначена дата початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього дня місяця, у якому завершено такі події.

Література.

1. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» ЛІГА:ЗАКОН

2. Т. Богдан. Траєкторія доходів бюджету під час війни Траєкторія доходів бюджету під час війни <https://www.epravda.com.ua> > ...